

Sygeafsnit, Best practice, Spørgeguide	Ansvarlig	PRA
	Oprettet	18-06-2018
Projekt: 4086, Vejen til 6. laktation, AP 1	Side	1 af 7

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Best Practice for indretning og brug af sygeafsnit UDKAST 3

Spørgeskema

Målet med spørgeskemaet er, at kunne indhente praktiske erfaringer om hvordan udvalgte anbefalinger håndteres i praksis samt indhente landmænds mening om anbefalingerne.

For hver anbefaling stilles spørgsmålene og det er vigtigt at landmanden/driftlederen gives tid/plads til at han/hun kan svare så frit som muligt. Fortæller de meget lidt kan der spørges mere ind til det ved at stille åbne spørgsmål fx "Hvordan gør de/l det i detaljer" eller "Hvorfor er det netop sådan?"

Men vær opmærksom på, at det er en samtale og derfor kan man ikke altid styre hvornår der svares på de enkelte anbefalinger. I må derfor gerne springe over, der hvor landmanden af sig selv allerede har svaret på et spørgsmål.

Navn og CHR	Malkesystem	Sygeafsnit planlagt ved etableringen af stald	Kort beskrivelse af staldsystem (antal rækker, sengebåse, underlag i senge, gulvtype, gulv m/u gummi, mv)
		Ja, det blev som ønsket Ja, men vi måtte ændre i forhold til ønsket Nej, etableret i eksisterende stald	

Placering af sygeafsnit i forhold til andre staldafsnit og specialhold

Anbefaling	Svar/noter
Centralt i besætningsområdet (opsyn) • Hvad kalder du området/boksene• Hvor centralt synes du det er placeret. Begrund svaret• Hvor vigtig er en central placering for helbredelsen af en syg ko	
Tæt på nykælverhold. Mulighed for fleksibel anvendelse (aflastning/nykælver) • Hvor vigtigt er det for dig at kunne anvende samme område til aflastningskøer og fx nykælvere	
Tæt på malkecenter • Hvor vigtigt er det for dig at et sygeafsnit er tæt på malkestald/AMS	
Køer med smitsomme lidelser bør ikke kunne røre andre køer • Hvordan håndterer du køer, der kan smitte andre, fx diarrekøer med ukendt diagnose	
Drivgange udformet så de minimerer håndteringsstress for køerne • Hvordan har I indrettet drivgange mm. så flytning sker så skånsomt som muligt for køerne?• Og hvordan er drivgange indrettet, så det er let for staldpersonale at flytte køer?	

Let adgang til afhentningsplads fra offentlig vej • Hvordan flyttes en død ko til afhentningsplads og hvordan er tilkørselsforholdene ved afhentning?	
Når der ses på <u>placering</u> af sygeafsnit i staldanlægget, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	

Indretning af sygeafsnit

Anbefaling	Svar/noter
Sygeafsnit opdeles i enkeltbokse og fællesboks(e) • Hvordan er sygeafsnittet indret hos dig? • Hvorfor valgte du netop denne løsning? • Hvor vigtigt synes du det er at en syg ko kan isoleres fra andre?	
En beregning har vist at der i en gennemsnitsbesætning bør være to sygepladser pr. 100 årskøer (lovkrav er én plads/100 køer), fordelt på enkeltsygebokse og fællessygebokse • Hvad tænker du om det?	
Køers indgang til og afgang fra sygebokse sker bagud af boksene (ingen ko-trafik over foderbord) • Hvordan flyttes en syg ko ind i sygebokse • Hvor vigtigt synes du det er, ikke at flytte syge køer over foderbordet • Hvor praktisk muligt er denne anbefaling	
<u>Enkeltsygebokse:</u> Minimumsarealet på 10 m² for små racer og 12 m² for store racer Faste skillevægge, min. 150 cm høje for at minimere smittespredning til andre køer Mobilt malkeanlæg (vakuumdtag), så syge køer ikke skal flyttes til malkestald/AMS • Hvordan er det hos dig? • Hvad mener du om de anbefalinger?	
<u>Fællessygebokse</u> Minimumsarealet pr. ko i er 6,8 m² for små racer og 8,0 m² for store racer Gitterlåger så køerne kan se og rører andre køer • Hvordan er det hos dig? • Hvad mener du om de anbefalinger?	

Gummibelægning på gangarealer • Har du gummibelægning på gangarealer for de syge køer • Når du ser på syge køers gang til og fra sygeafsnittet, hvor vigtigt synes du så gummibelægning er?	
Sygeafsnittet indrettes så én mand nemt kan flytte, fiksure og behandle syge køer • Hvor mange er I normalt om at håndtere, passe og behandle køer i sygeperioden? • Hvor vigtigt er det at én mand kan klare arbejdet?	
Behandlingsfacilitet/klovboks, hvor både for- og bagben kan løftes og behandles. Spuleslange til vask af klove • Hvordan er behandling af og daglig tilsyn med en ko med en klovlidelse • Hvor vigtigt synes du det er let at kunne vaske klove på køer med klovlidelser?	
Når der ses på <u>indretning</u> af sygeafsnit i staldanlægget, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	

Management

Anbefaling	Svar/noter
Forløbet for en syg ko kan beskrives sådan: Den (begyndende) syge ko opdages ↓ Koen undersøges og behandles ↓ Sættes i sygeboks eller tilbage til holdet ↓ Daglig behandling og vurdering af behandlingseffekt og velfærd ↓ Beslutning om raskmelding eller aflivning Hvert led indebærer at bestemte personer skal undersøge og træffe beslutninger (hvem, hvordan, hvor) • Beskriv hvordan I gør • Hvad er fordele og ulemper ved måden I gør det på • Hjælpespørgsmål: Når en ko skal i enkeltsygeboks (frem for fællesboks), kan det være for at undgå smitte til andre eller for at beskytte den syge mod konkurrence. Beskriv hvordan det indgår i Jeres overvejelser	
Syge køer skal stadig kunne malkes. • Beskriv hvordan I håndterer det • Hvordan beslutter i malkerækkefølgen og hvad gør I for at begrænse smitterisiko til raske køer	
Køer med smitsomme lidelser håndteres sidst. Herefter skiftes støvler og overtrækstøj og hænder vaskes • Beskriv hvordan I gør det • Beskriv hvornår det er svært at overholde denne anbefaling	
Chauffører, der afhenter køer (inkl. døde) har ikke adgang til sygeafsnittet • Beskriv hvordan I gør det • Beskriv hvornår det er svært at overholde denne anbefaling	
Når der ses på <u>management</u> af syge køer, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	

